

پیل ۱۰ جلد ۱

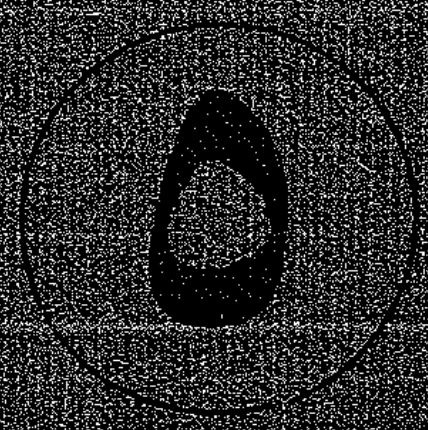
شماره ۱۳۲۹

پیشا مجموعه سی

اشرفی و ترکش ملکی درکی

آئینه بر جیقاو

معدن: جلال سامر

میتانی: کش غرویش

طبعة مصر - القاهرة

« شیللمه رکن » شعرلرندن نمونه لر [۱]

چاک دستانی

VIVOS VOCO. MORTUO PLANGO
FULGURA FRANGO. [۲]

قومدن یاپیللمش و آتشدن پیشیریلش قالیب ، طوپراغه صیم صیقی ئورولمش
اولدینی حالده بکله یور . چاک ، بوکون ، دوغاجق !
اگر استادی اثرک مدح ایتمه سی ایسته نیرسه ، آیلنلردن یاقیچی ترلرک
آقاسی لازم در . فقط تقدیس بالادن کلیر . [توفیق اللهدن در .]

جدی بر صورتده حاضر لاندیغمز ایشه ، جدی برسوز [Wort] مناسب در .
اگر ای سوزلرله ترافق ایده رسه ایش نشئه ایله ایلری کیده ر .
ضعیف اقتدارمیزك حصوله کتیره جکی شیئی دقتله مشاهده ایده لم .
اعمال واجرا ایتدیکی هر شیئی اصلا ملاحظه ایتمین کیمسه یی محقر
کورمه لی در . زیرا ، نفس الامرده انسانی شرفله ندیردن کیفیت بوملاحظه ده در .
وآیله خلق ایتدیکی شیئی قلبنک ایچنده حس ایتمک ایچین عقل انسانه ویریلشدر .

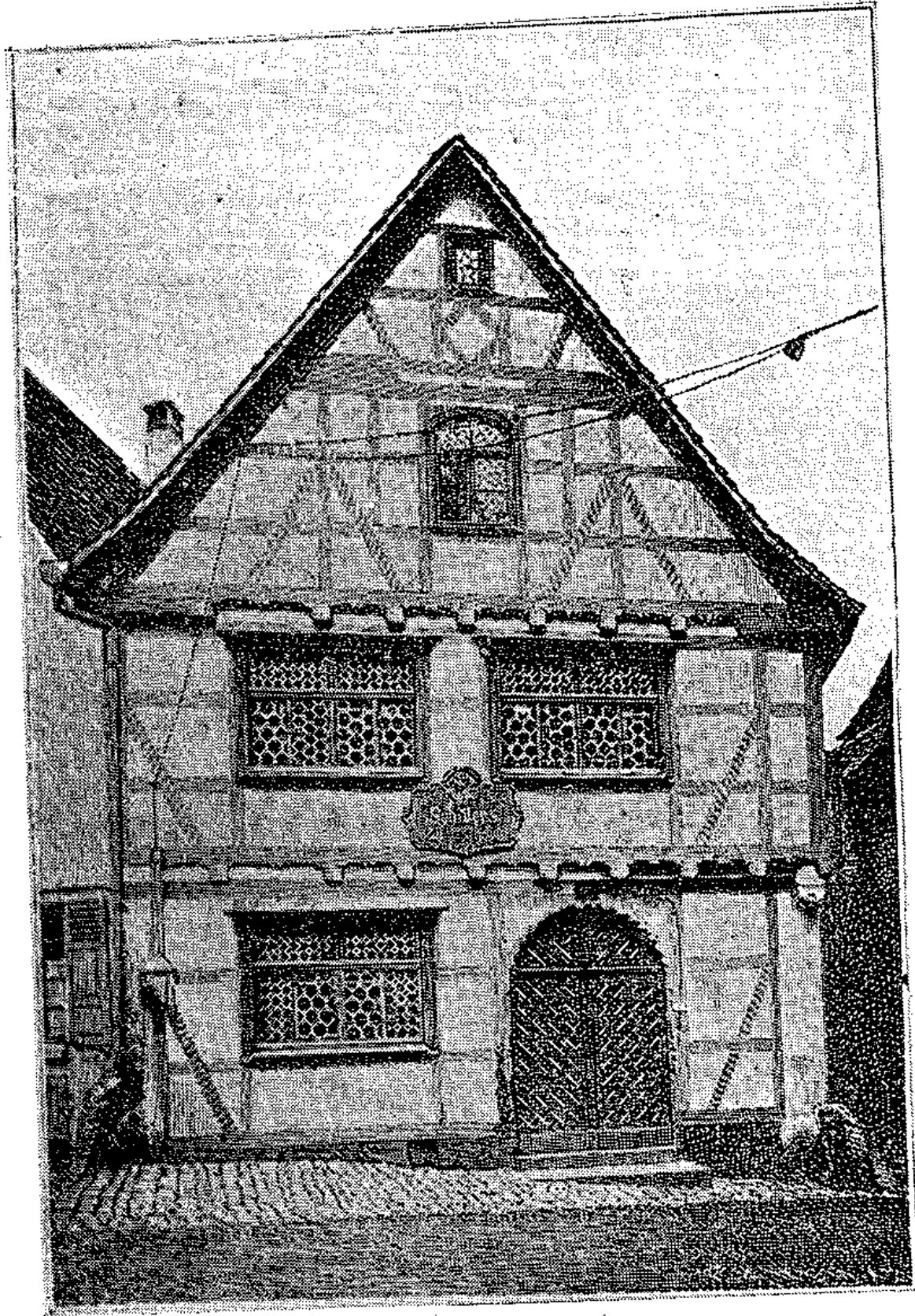
چام آخاجی کوکلرندن اودون آلیکیز ، فقط دقت ایدک آییجه قورو اولسون .
تا که فورونک ایچنده صیقیشان آله وی باجانک آغزندن یوقاری فیرلا سین .
وباقیر طاسی اریتیکیز . قالای چابوق کتیریکنز . تا که کشیف خلیطه کوزه لجه
اصاغه اولونسون .

بودرین چوقورک ایچنده ، آتشک معاونتیه آللرمیزك اعمال ایتدیکی اثر ،

[۱] شیلله رکن حیات و شخصیتندن اولجه مجموعه مزده بحث ایدیلشدی . [صابی : ۳]

[۲] بولا تیئجه عبارده ، مونستره Münster شهرینک بویوک چاکی اوزرنده محکومدر .

معناسی « دیریلری چاغیریرم ، ئولولری ایکلهرم ، ییلدیریلری قیرارم . » دیمکدر .

« شيللەر » ك دوشدينى نەو

ياقېن زىماندە، يوكسك قولەنك قەسى ايچىندە قەمىزدە پارلاق بىر شەھادەت تەشكىل
 ايدەجك، اوزاق كۈنلەردە موجود اولاجق پك چوق انسانلر ك قولاقلىرىنە
 سىسىلە ووراجق. كدرلى ايله برابر آغلایاجق ومؤمنلر ك دیندارانە كلبانكە
 طینلرینی قاریشیدیراجق. بودنیاده، ارضك اولادلرینە، ناهموار طالعك
 كتیردیكى هرشی، معدن تاجه [چاكه] ووراجق در، اونك عبرت فرما سسى
 ايسه كندیسنه ووران هرشیئى اوزاقلره نشر واعلان ایدەر.

بیاض قابارجقلىك فیشقیردیغنى كوروپورم. اعلا! كولچەلر ذوبان حالندە.
 كول ویرەن ملح ايله ائی قاریشسین، اواریمه یی قولایلاشدیریر و سىرعتلندیریر.
 خلیطه كوپوكلردن تطهیر اولونمالی در، تاكه معدن، مصفا اولارق، صاف
 وكور برسس ویرسین.

حیات عالمه ایللك آدیملرینی، اویقو قوجاغندە اولارق آتمغه باشلايان
 سوکیلى بېكى، باند ومحتشم مسرت طینلریله، او، سلاملار. اونك ايچین
 [یعنی یكى دوغان چوجوق ايچین] زمانك سینه سنده، قارانلق یاخود
 نورلو مقدرات محفوظدر: آنا محبتك مشفق اهتملری اونك آلتون صباحی
 اوزەرنده اویانیق دورور.... ییسلر، اوق سىرعتیله كچر. دلی قانلی كنج
 قیزدن مغرورانە آیریلیر؛ دلی قانلی، پر آتش، خارجه، حیات ایچنه آتلار؛
 سیاحت عصاسی ألدە، جهانی دولاشیر؛ صوكرا بابا یوردینه یابانجی اولارق
 عودت ایدەر. كنجللك زیب و طراوتی ایچندە، سماوی يوكسكلكلردن برسما
 کیى، یاناقلری عفیفانه برقىرمز یلقله مستور اولدیغى حالده دلبرباكره اوراده،
 كوزلرینك ئوكنده در؛ تصویر اولونامایان براشتیاق دلی قانلینك قلبنی تسخیر
 ایدەر؛ تنها دولاشیر؛ كوزلردن یاشلر فیشقیریر؛ قارداشلرینك ولوله لی
 رقص لرند قاجار؛ قیزارارق، آياقلىرىنك ایزینی تعقیب دن فارغ اولماز؛
 اوندن كلن برس-لام كندیسنی مسعود ایدەر. سوکیلسنی تزین ایتك اوزره
 تارلالرده اك كوزەل چیچكلری آرار. ائی مشفق اشتیاق، طاتلی امید،

ايلىك عشقك آلتون دورى ! كوز سايى آچىق كورور، قلب سعادتك سىنە سندن
مست اولور. آه، كنج عشقك كوزەل زمانى نچىن دائما چىچك آچايور !

دوكمە قالبنك نفسلىكلىرى ايشته باق ناصل أسمرلە شيور ! بو چوبوغى
فورونك ايچنە دالدير يورم ؛ آكر جامە تحول ايتمش اولاراق چىقارسە خلىطه يى
دوكمە زمانى كمش ديمكدر ؛ شيمدى ، آرقاداشلر چابوق اولك ! خلىطه يى
يوقلايىك ؛ قولاي قىريلان سرت معدن اك زياده قابليت انطراقىه يە مالك يومشاق
معدنلە ، موفقيته دال اولاجق بر صورتە ، برلە شيورمى تحقيق ايدك .

چونكه نرەدە قوى ويوموشاق ، متانت وملايمت برلە شيرسە اورادە حسن امتزاج
حاصل اولور. بناءً عليه دائمى بر صورتە كنديسىنى [رابطه ازدواج ايله] باغلان
بر كيمسە ايكي قلبك يكدىكريله اويغون اولديغنه علم يقين حاصل ايتسين .
قورونتو قيصەدر ، ندامت اوزوندر . كليسانك طنان چاكلى پارلاق بايرامە
دعوت ايتدىكى وقت تاج بكارى ، نشانلىر باشندە كال حسن ولطافتلە اوينار .
آه حياتك اك كوزەل بايرامى ، نوبهار حياه ختام ويرير ، كمرلە ، بر قەلە اك كوزەل
خيال پارچالانير . احتراس ، عشق [Leidenschaft] كچر ، محبت قالماليدر ؛
چىچك صولار ، فقط ميوه اولمالىدر ، كاله ايرمەلىدر . اركك خارجه ، حيات
مبارزەلرينە آتيلمق كركدر ؛ اقتضا ايدەركە چاليشسين ، جهد ايتسين ، دسيسە
ايله ، قوتلە قازانسين . ثروت وسامانە طفرياب اولمق ايچىن طالعى تجربە ايتمك
و تصادفه آتيلمق لازمدر . او زمان نهايتسز موهبەلر برى برىنى ولى ايدەركە ،
آنبارى قيمتدار نعمتلەرە دولار ، ساحەلر بويور ، اوكنيشلەر . داخلە ،
خانەك عفيف مديرەسى ، چوجوقلرك آناسى حكمراندر . امور بيتيە يى
فطينانە اداره ايدەركە ، قىزلرنى تعليم ايدەركە ، اركك چوجوقلرى اوصلو طوتار ،
چاليشقان آللرنى لايىقلىق ايشلەتير و شيمە انتظام سايە سندنە قازانجى آرتيرير ؛
كوزەل قوقولو صانديقلرنى خزينەلەرە دولدورور ، ويزلايان ايكل اطرافندە
ايلكى چويرير . تميز ومجلا دولابنە كوزەل يوك ، قار كىي بياض كتن يىغار ،
نافع ايله ظرافت ولطافتى برلشديرير ، هيچ بر زمان بوش دورماز .

بابا ، اوینک اوستتدن ، باصره نك اوزاقلری آلابیلدیکی یرندن ، مسرور
بر نظرله متزاید ثروتی کورور .

واسع بنالرینک چاتی لرینک یوکسلدیکنی کورور ؛ آغزینیه قادار دولان
صامانلقلرینی ، برکتلی حصاد آلتنده کریلن ذخیره آنبارینی بوغدایلرینک
چالقالانان دالغالرینی کورور . عظمتله افتخار ایدره : « کرءارضک تملی قادار متین اولان
أومک شعشعه سی ، فلاکتک اقتدارینه میدان اوقور ! » فقط طالعک سلطنتلریله
هیچ ابدی بر معاهده عقد اولوناماز وادبار سرعتلی آدیملرله ایله ریلر .

پك اعلا! شیمدی خلیطه آقتیلیمغه باشلانابیلیر؛ مکسر [۱] آرزو اولوندینی
کیبی دیش دیش در . فقط معدنی آقتمادن اول اللهه دیندارانه بر مناجات عرض
ایدیکز ... طیقاجی آتیکز !

الله ، خانہ بی حفظ ایتسین ! ... هان ، آتشک أسمر دالغہ لری ،
دومانلنارق ، چاک قالینک قولپ منحنیسی ایچنه آتیلیر .

اگر انسان ضبط ایدره وتقید آلتنده طوتارسه آتشک قدرتی فیاض در ،
انسان صورتیاب ایتدیکی ، یاراتدینی شیئی بو سماوی قوته مدیون در ؛ فقط
زنجیرندن قورتولور ، وطبیعتک بوسربست قیزی ، کندی طریقده یوکسه لیر ،
فیرلارسه دهشت فرما اولور .

زنجیرندن قورتولارق بلامانع بویودیکی وقالابالق سوقاقدہ عظیم یانغینی
یووارلادینی وقت وای حاله ! چونکه انسان ألك وجوده کتیردیکنه عناصر
خضم جاندر . بولوط بر فیض وتوفیق منبئی در ، یاغفور اونک سینه سندن
آقار ، فقط ییلدیریم اوقی ده ، راست کلدیکی طرفه ، اونک سینه سندن
فیشقیریر . قوله نك تپه سندن آجی آجی کلن صدالری ایشیدیورمیسکز ؟
فلاکت چاکی در !

[۱] بر طاش ویا لعلی التعین بر جسم صلب قیریلدینی وقت ابکی پارچا ٹوزہ رنده
حصوله کلن منتظم ویاغیر منتظم سطح .

كوك قان كىيى قىزمىزى در ؛ بوقىرمىزىلىق سوكن شفقك التماعلرى دەكلدر .
سوقاقلرك بويىچە نەدەشتىلى كورولتولر وار ؛ دومان كىر دىلر حالندە يوكسەليور .
آتشك ستونى چاتىر دايارق كوكلەرە چىقيور .

يانغىن اوزون جادەدە روزكار سرعتىلە توسع ايدىيور : هوا ، برفورونك
آغزىندىن چىقيورمش كىيى ياقىيور وقاينايور . كىرىش لىر چاتىر دايور . دىركلر يەرە
يىقىليور ، پنجرەلر چاتلايور ، چوجوقلر آغلایورلر ، والدەلر شاشقىن
ودەشت زدە كىدىيورلر ؛ حيوانات خرابەلر ، انقاض آلتىدە ايكلەيور .
هركس قوشويور ، مالنى قورتارييور ، قاچيور . كىچە ، كوندوز قادار آيدىن
اولارق پارلايور . عنادىنە ، صوقووالرى ، آلردىن متشكىل برزنجىر بويىچە
اوچويور ؛ طولومبالر ، منحنى رىمى لىر حالندە ، صودالغالىرىنى هوايە آتيور .
ايشتە قاصىرغا كلىور ، ياقارق اوچويور ، آلهوى آرايارق كوكرەيور . آتش
پوسكوردەك ، كنىش آنبارلردەكى قورومحصوللر ، سرتىكلردىن عارى طاوانلر ،
كىرىشلىر ئوزەرىنە دوشويور و ، نەفخەسىلە كىتلە ارضى سوروكلەيەرك آزغىن
حملەسەندە برابر كوتورمك ايسەتەيور ظن اولونور برحالەدە معظم برديو كىيى
كوكلرك يوكسەكلەرىنە چىقيور !

انسان نومىد اولارق قدرت صمدانىيە منقاد اولويور . و اثرلىرىنىك محو
و هبا اولدىغىنى ، بى اقتدار و مبهوت ، كورويور . محملە ، ايصىسىز
و خراب در ، بعدما قورقونج فىرطينالرك پناهى اولاجق . دەشت و مصىبتك
اقامت ايتدىكى بوش اينلر اولان پنجرەلردىن ، سەمادەكى بولوطلر اىچرى باقار .
انسان آرقاسىنە ، ماملەكنىك مىزارى ئوزەرىنە بر نظر عطف ايدەر ...
صوكرامال تسمىم ايلە سياحت باستونى ياقالار . آتشك تهورى اونك نەسنى
غصب ايتىش اولورسە اولسون ، اوكانىنە طاتلى بر تسلى قالىيور : كەندىسىنچە
محبوب و معزز اولان باشلىرى [افراد عالەسنى] صاييور ؛ نە بويوك سعادت !
هېچ برى اكسىك دەكل ، محبت و شفقتى هېچ برىندىن جدا اولمامش .

ايشتە معدن طوپراغك سىنەسەندە قالب موفىقىتە دولمش ، جەهد مىزى
و هنرمىزى تادىيە ايتىك اىچىن چاك ميدانەدە چىقاجقىمى ؟ يا صاغە موفىق اولماسايدى ؟

يا قالىب چاتلاسايدى؟ بىز ئامىد وار اولدىغىمىز حالدا بىزە بائىكە مەسئۇت اصابىت ايتىمىشدر .

اللهمزك ايشنى مبارك طوپراغك قاراندق سىنەسەنە تودىيە ايدىيورز .
 اكينجى توخومنى اوكا تودىيە ايدەر ، بىتەجكنى ، توفىق آسمانى ايله ، خير وبركتە
 مظهر اولاجغنى اميد ايدەر . داها كوزەل بر حىاتە تكررار دوغمق ايچىن قەر
 مىزاردن چىچك آچاجغنى اميد ايدەر كوزلرمىز ياشلە دولو اولدىغى حالدا ،
 طوپراغك ايچنە كىزەدىكمىز توخوم ، داها زىادە قىمتلى در .

« قاتەدرال » ك ، بويوك كليسانك يوقارىسندە ، آغير وغصەلى طنين لرلە چاك
 مىزار ترانەسنى عكس انداز ايدەر : قالىن ومخزون ماتم ضربەلرى ، بىر يولجى يى
 صوك سياحتنە تشييع ايدەر .

آه ! بو بر زوجەدر ، سووكىلى بر زوجەدر ؛ آه ! بو برفداكار آنادركە
 ئولولرك قارا حكمدارى ، زوجنك قوللرى آراسىندن ، كنج ياشندە زوجنە
 ويردىكى وشفقت قوجاغندە بويودكلرىنى كوردىكى چوجوقلرىنىك آراسىندن
 چكوب آليور ...

آه ، عائلەنك طاتلى رابطةلرى مؤيداً قىرىلدى ؛ چونكە عائلەنك آناسى اولمش
 اولان قادىن شىمدى روح لر [طيفلر] كىشورندەدر ؛ چونكە مخلصانە ادارەسى
 منقطع اولدى ؛ اونك اهتمام وشفقتى آرتق نكەبان دەكل ؛ بىعدما یتیم یوردده
 محبتسىز برأجنى [قادىن] حكمران اولاجق !

چاك صوئوركن ، مشقتلى ايشكنك يورغونلغنى چىقارىكنز ، استراحت ايدىكنز .
 ياپراقلر آراسىندە قوشلر ناصل اوينارسە اويلەجە هر كس بكندىكى كىي ياپسىن .
 يىلدىزلرك لمەلرى كورونونجە ، چراق ، مراهتمدن آزادە ، آقشام چاككنك
 چالنىدىغنى ايشيتىر فقط استاد على الدوام اوغراشمىغە مجبوردر .

اوزاقدە ، وحشى اورمان ايچندە ، يولجى سووكىلى قولوبەسەنە قاووشمق
 ايچىن آدىملرىنى مسرورانە صىقلاشتىرىيور .

قويونلار، مەلەيەرك آغىللىرىنە غودت ايدىيور وجىم ئوكوزلارك پارىلدايان
 سورولرى بوكورەرك، آلىشىق اولدقلىرى آغىللىرىنى دولدورمىغە كىدىيور.
 حبوبات يوكلو آرابە ايكى طرفە ساللانارق بويوك بر آغىرلقە اىچرى كىرىيور.
 مختلف رىنكلى چىلنك، باشاقلر ئوزەرنىدە دورويور. كىنج حصادجىلر
 خلقى، رقص اىتمەكە قوشويورلر. ميدانلرە، سوقاقلرەدە سكوت يايىلييور. اوك خلقى
 كىندىلرىنى برىرە طوپلايان لامبانك اطرافىدە اوطورويورلر، وشەرك قايسى
 رەزەلرى ئوزەرنىدە غىجىردايارق قاپانييور. ارض، ظلمتە ئورتولويور، فقط
 امنيت كاملەدە بولونان وطنداش طعمە خوف اولان شىرىرى اوياندىران كىجەنك.
 مەدەشى دەكل؛ چونكە قانوك كوزى اويومايور. قانوك كوزى نكەباندەر.

أى مقدس طريقت، أى سمانك اولاد خيركارى، سهل ومسعود اتحاد
 ايله مساويلرى يكدىكرىنە ربط ايدەرسك، شەرلرك تىمنى آتان ووحشى يابانيلىرى
 تارلاردن، اورايە چاغىران سىنسك، انسانلرك قولوبەلرىنە كىردك، اونلرى
 حلیمانە اخلاقە آلىشىدىردك بوتون رابطةلرك الكسوكىلىسىنى، الك معزىنى ئوردك،
 أى وطن محبتى !

بىك چالاك آل ايشلەيور ونشاطلى بر آھنىكدە يكدىكرىنە ياردىم ايدىيورلر؛
 بوحرارتلى فعالىتدە بوتون قوتلر متجلى اولويور. اوستا وچراق، جملة مقدس
 حرىتك حمایەسى آلتىدە جەھد وغىرت ايدىيورلر. ھركس اشغال ايتدىكى
 موقعندن ممنون، كىندىلرىنى استىخفاف ايدەنلرە كولويورلر. ايش وطنداشك
 زىنتىدر. بوللق، زحمتك مكافاتیدر. اكر قرال مقامىلە شرفلەنرسە،
 بزم شرفزىدە، اللرمزك ايشىدر. كوزەل صلح، طاتلى وفاق يومدىنەنك اوزرنىدە
 اوچكز، خير خواه وخىركار، اوچكز !

حربك باربار اوردولرىنك، صلح وآسايش اوجاغى اولان بو وادىنى
 باصدىغى كون اصلاكلەمەسىن ! آقشامك قىرمىزىلغىلە دلیر بر صورتدە قىزاران
 سمانك آتشة وىرىلن كويلرك وشەرلرك مەدەش ايشىغىلە ستر اولوندىغى كونى
 الله كوستر مەسىن !

شیمدی قیریکز باقالم قالیبی ! خدمتنی ایفا ایتدی . ایش-مزك موفقیتنی
کوکل و کوز دویا دویا کورسون . باصیکز چکیجی ، محفظه پاط-لاینجیه
قادر باصیکز چکیجی ! چاکك اعاده حیات ایتمه‌سی ایچین قالیبك پارچالانماسی
لازم‌در .

استاد مدبر بر آل ایله ، زمان موافقنده قالیبی قیرابیلیر ، فقط مشتعل
معدن، آله و سیلاری کیبی، کندی کندینه فیرلارسه‌وای‌حاله ! کور آزعینلغیله،
رعد شماتیلله اوی ییقار ، هوایه آتار ، وجهنمك آچیق آغزی کیبی خرابی
ویانغین پوسکورور . خام قوتلر، بی‌شعوراولارق، هرزده حکمران اولورسه
اوراده هیچ بر منتظم ایش ، هیچ بر منتظم اثر تشکل ایده‌من : قوملر
کندیلرینی ینه کندیلری آزاد ایتدکلری وقت رفاه وسعادت فیض بولاماز .
شهرلرک سینه‌سنده یانغین مرکزی ، کیزلیدن کیزلی‌یه بویودیکی، اهالی زنجیرینی
قیرارق ، بردهشت یاردیمینی کندی کندیسنده آرادینگی وقت وای‌حاله ! اوزمان
عصیان ، چاک ایپلرینی مختلف‌جانه چکر . برحاله‌که مسالمت وحضور طنینلری
عکس ایتدیرمکه مخصوص ایکن ، متشدد اولومالریله سمایی دولدورور ، عنف
وشدتیی اعلان ایده‌ر .

حریت ، مساوات ! ایشته عکس انداز اولدینگی ایشیتیلن صیحه‌لر بونلردر .
صلح جوشهرلی سلاحه صاریلیر . سوقاقلر ، کمر آلتلری خنجاخنج دولار
و بوغازلایجی لرک چته‌لری دولاشیرلر . اوزمان قادینلر ، صیرتلان لراولورلر .
شناعت‌لری براویونجاق، کندیلرینه براویون یاپارلر ؛ پارص دیش-لری [۱] ایله
دشمنك هنوز چارپان قلبینی ایصیریر ، پارچالارلر . مقدس هیچ برشی قالماز ؛
مقیانه حیاو عفتك بوتون باغلری چوزولور ؛ آبی، فنایه ترك موقع ایده‌ر و بوتون
سیئات سربستانه حکمران اولور . آرسلانی اویاندیرمق مخاطره‌لی‌در ، قاپلانك
دیش-لری مهلك‌در ؛ فقط مدهشلك اك مدهشی فکرنده خروشان اولان

انساندر [۱]. وای حالنە او کیمسەلرک، کە بو ابدی کوزە نورک مشعل سەوايىنى
اعارە ایدەر! بومشعل اونى تنوير ایتک ایچین پارلاماز، اونک یاپایىلدىكى شى بىلدەرلى
وشەرلىرى یاقق ، رمادە قلب ایتک در .

* *

الله بنى سەويندیردى ! باقکىز معدنک نوهسى ظرفدن بر آلتون يىلدىز کيى
مشعشع ويکپاره اولارق چىقيور . تپەسندن کنارينه قادار کونش کيى پارلايور .
پک واضح اولان آرما لوحەلرينە قادار هر شى صنعتکارک مہارتى اعلان ايدىيور .

کيریکز ، رفيقلر ، جملە کز کيریکز ! خلقە تشکيل ايدیکز ؛ چاکک
آدینى قويارق دعاسنى ایدەلم . آدى « وفاق » [۲] اولسون ! صميمى بر اتحادى ،
قلبا یرلشمش جماعتى مکمل بر وفاقده جمع ايتسين .

استاد ظرفدن ابداع ايديلمەسېنک سېي اولان بو ايش استقبالده اونک
وظیفهسى اولسون . وضع حیات خاکینک فوقنده ، هوالرده دورارق
يىلدىریمک قربىندە کوکلرک لاجوردى چادىرى آلتندە يىلدىزلر جهاننک
حدودندە صاللانسين . سير وحرکتلرندە خالقلىرى تھليل وتاجيله مزین سينه يى
سوق ایدەن يىلدىزلرک مشعشع باندوسى کيى بالادن برس اولسون . تونجىدن اغزى
جدى وابدی شيلر تبليغ ایتکە مؤکل اولسون . وزمان ، ساعت بساعت ، طیرانندە
سريع قاناديله اوقشاسين . سسنى طالعه اعارە ايتسين ؛ بالذات قلبسز وتمايلسز
اولدىغى حالده ، اهتزازلريله حياتک بى قرار ، متحول اويوتى تعقيب ايتسين .

[۱] Gefährlich ist's den Leu zu wecken
Verderblich ist des Tigers zahn
Zedoch der schrecklichste der Schrecken
Das ist der Mensch in seinem wahn

بو شهرور قطعە يى آلمانجه يى تعلم ایتکە باشلا ديم صیراده شو صورتله نظماً ترجمە
ايتشدم :

کرچه مدهش در ايدىلک بيدار
يوواسنده اويويان شير ژيان ،
داها مدهش ، داها خشيت زادر
قاپلانک ديشلورى کە بيلمز آمان ،
ليک مدهش لىرک آک مدهش سيدر
فکرو غزمندە خروشان انسان .

نشر ايتدىكى قوتلى صدالار، ناصىل قوللاغە چارپيور و صوكر انايب اولويورسە
ئويلەجە ھىچ بر شىئەك باقى اولمادىغنى و دنيادەكى شىلرك كافەسنىك زائل و نابود
اولدىغنى ئوكرەتسەين .

شىمدى ھايدى باقالم، خالات واسطەسىلە مەتزع چاكي چوقوردن چكىكنز:
صدا كشورينه ، نسيم سماوى يە چىقسەين ! چكىكنز ، چكىكنز ، قالدېرىكنز .
حرکت ايدىيور ، دالغالانىيور ، يردن آيرىلييور ؛ ايلك صدالرى بو شەرە
شادمانلق اعلان ايتسەين و صلح و آسایش خبرى اولسون !

باليقچى چوجوغى

قايىغندە چوبان ھواسى ئوزرە تىرم ايدەر

كولك يوزى پارىلدايور، كولويور،
يىقامغە چاغىرييور ايچندە .
قىي نك یشیل چىنى اوستندە
چوجوق او يوشىدى، اويقوجغندە
فلاوتە نغمەسى قادار طاتلى ،
ماكلرك سى قادار روح بىسلر
سماوى بر آھنك دىكلەيور ايدى .
الھى بر شوقلە اوياندىغى آن
كوكسجكنك اطرافندە دالغالر
چىرپىنيوردى ؛ صولرك دىبندى
يوكسەلن بر صدا اوكا ديدى كە :
سوكىلى چوجوق سن بىنسك، سنى
اويوركن قاىيور ، قاچىرييورم ،
كندى مسكەنمە كوتوروييورم .

بر چوبان

داغك اوستنده ، چوبان هواسنه بکیزەر بر هوا ایلە ترنم ایدەر

الوداع آی مرعالر ، آی کونشله
یالیز لانان چنلکەر ، چایرلر !
چوبان سزی ترک ایدە جک ، یاز بیتدی .
داغە عودت ایدەر ز او زمان که
قوغو قوشی تکرار ئوتمکە باشلار ؛
صحرا لره یکی بر حیات کلیر .
زمین تازه چیچکلرله بزە نیر .
مایس آی کلیر ، چایلر ، ایرماقلر
بویور ، نازلی نازلی آقغە باشلار .
الوداع آی مرعالر ، آی کونشله
یالیز لانان چنلکەر ، چایرلر !
چوبان سزی ترک ایدە جک ، یاز بیتدی .

بر آوجی

یوکسکده قایالرك ئوزەرنده ترنم ایدەر ؛ ایکنجی هوا .

جمودیهلر کورولده یور ، یوللر
صارصیلیور ؛ آوجی هیچ قورقمسزین
باش دوندورەن ، کوزقارارتان یولنی
تعقیب ایدیور ؛ بوز وادیلرینه
دوغرو جسوارنه ایلەریله یور .
بو وادیلره هیچ بر تازه بهار
لطافت کتیرمز ؛ بو وادیلرده
هیچ بر آغاچ ، هیچ بردال یشیللە نمز .

آوجىنىڭ آياقلىرىنىڭ آلتىدە
بولۇپتىن بىر دەكيز دالغالانىور .
انسانىڭ ايزلىرىنى آرتىق ، ھېچ
كورۇپ طانىمايلا قادىر اولمايور .

« كىيومتال » دىن

اورلەن با كرەسى

(ژان دارق)

انسانىڭ نجىب تىمىنىڭ آلچالتمىڭ ايجىن استىزاسىنى اڭ كىشىف توز طوپراق .
ايجىنە سورۇكلەدى : استىزىكار شىمە ، « كوزەل » ايله ابدىيە مبارزەدەدر ؛ نە
ملائكىه ، نە اللهە ايناماز ؛ قلبدىن خىزىنەلىرىنى قاپمىڭ ايسىر ؛ اميد ايله جنك
ايدەر ، ايمانى پارالار .

*

فقط ، بالذات سىڭ كىيى ، اى دىندار چوبان قىز ، صافدىل بىر عىرقدىن .
صدور ايتىش اولان شاعر سكا صمدانى ائى اوزاتىر ؛ سىڭكە برابر ابدى
يىلدىزلەر دوغىرو ايتىلەر ، يوكسەلەر . شىرىنى بىر ھالە ايله احاطە ايتىدى .
سىنى يورەك ياراتىدى ، ابدىيە ياشايچىسىن .

*

دىنە ، نور صاچانى قارارتمىدىن وعلوى اولانى طوپراقلىر ايجىنە سورۇكلەمىدىن .
خوشلانەر ؛ فقط قورقما ! يوكسىڭ وبويوك اولان شىلرايجىن آلولەنن كوزەل
روھلر ھىوز اڭسىڭ دەكلەر .

موموس Momus [۱] ، كورۇلتۇلو بالوى اڭكەندىرسىن ؛ نجىب بىر جان ،
اڭ نجىب شىمالىرى سۇەر .

[*] أساطیرده اویقونك وکیجهنك اوغلودر .

قادىنلار ك شرفى

قادىنلار تېجىل ايدىكنز ! اونلر ، سما كللرىنى زمين حياتىنىدە ئورەد بىرى
بىرىنە باغلارلر ؛ مېتىك مېتىمىن باغنى ئورەد ، وملاحتك عفت و عصمت غازەسى
التىدە ، دقتكار ومقدس بر آل ايله نجىب حسياتك مؤبد آتشنى بىلرلر .

*
* *

أرككك جوشقون زندكىسى دائما حقيقتك حدودى خارجىدە دولاشىر .
فكرلرى ، احتراضلر عىمانى اوزەرىندە بى قرار دالغالانىر . حريص آللرىنى
اوزاقلرە اوزاتىر ؛ يورەكى دويمىق ، قانمق نەدر بىلمز ؛ دورادور مدارلر آراسىدە
أمللرىنىك خيالى لاينقطع تعقيب ايدەر .

فقط مفتون ايدەن و زىنجىرلەين بر نظره ، قادىنلر فرارى بى چاغىرلر .
حال حاضر ك يولندە فطين مستشارلر اولان قادىنلر اونلرى چاغىرلر . قادىنلر
والدەلرىنىك متواضع خانەلرندە اخلاق عصمت و عفت ايله ، طبيعت مشفقەنك
صادق قىزلرى قالمشردر .

*
* *

أرككك قوتلرى خصمانەدر ، أزيجى قوتيله ، حيات آراسىدە ، جوشغون ،
آرامىز ، لاينقطع يورور كيدەر . ياراتدىغنى يىقار . آرزولرىنىك مبارزە سەنە
اصلا آرام كلز ، اصلا ! ناصل كە ديوك قافاسى هردوشدكجە أبدى بر تكررله
يىكىدن حاصل اولور .

فقط داها صلح آمىز ، داها ساكن برشان ايله قناعت ايدەن قادىنلر ،
لحظه حاضرەنك چىچكلرىنى طويلارلر ؛ اعتناكارانە مېتىلە مشحون بر غىرتلە
مساعىلرىنىك رابطەلرى ايچىدە داها سربىست ، ساحە علمدە وشعرك نامتناهى
دائرەسىدە داها زنكىن اولارق اوچىچكلرى بىلرلر .

خشىن ومغرور ، كافە احتياجاتنى بالنفس تېمىنە قادر اولان أرككك سىنە
منجمدى ، دىكر بر قلب اوزەرىنە ، صمىمىتلە دولو تطبيق اولونوركن
مېتىك صمدانى سرورىنى طانىماز . روحلرك مبادەسى نەدر بىلمز . كوز

یاشلرینه غرق اولماز . حیات مبارزه‌لری بیلله روحنک سرت طاوینی داهایا
زیاده سرتله‌شدیریر . فقط باد صبانک یاواشجه تحریک ایتدیکی ارغنون ناصیل
آنسزین تیتره‌رسه قادینک روح حساسی ده اوپله تیتره‌ر؛ اضطرابلرک حضورنده
رحیمانه متلاشی اولارق محبتکار یوره‌کی چارپار وسمائی شبنملرک اینجیلری
کوزلرنده پارلار .

أرککک حوزه‌سنده قوتک حق و غرورانه‌سی غالب کلیر . وحشی «سیت» [*]
قلیج‌ایله اثبات مدعا ایدر و ایرانی اسیر اولور : احتراصلر وحشی و خونخوار
آزغینلقلرنده یکدیگریله جنک ایدرلر . نفاقک قاباسی ، ملاحتک فرار ایتدیکی
یرلرده قوماندا ایدر .

فقط نازکانه اقناعکار اولان نیاز ایله ذی قوت قادینلر کشور اخلاقک
عصای شوکتی آللرنده طوتارلر . آلوله‌نن وقودوران نفاق سوندورورلر ؛
یکدیگرینه بغض ایدن دشمن قوتلره شکل Gestalt [*] ک سویملی آهنگنده
یکدیگرلرینی در آغوش اتمه‌یی اوکره‌تیرلر ؛ یکدیگرندن فرار ایدنلری یکدیگریله
یرلشدیریرلر .

شاعرک قارء و راعی

آلهة الهام صوصویور . حقکده ویریلن حکمی تلقی ایتک اوزره باکر
یاناقلری ایله یوزی بر حجاب و عصمت قیرمیزیلغی ایله مستور اولدیغی حالده
حضورکه چیقیور . بکه‌نیلمک ، مقبولی اولمق ایسته‌دیکی محاسن آدمی در ،
حقیقتک تأثیر ایتدیکی ، ساخته احتشامک اغفال ایدمه‌دیکی کیمسه‌در . کوکسنده
خیره و حسنه آچیق بر یوره‌کک چارپدیغنی حس ایدن کیمسه و آنجاق بویله
بر کیمسه اونی تتویج اتمه‌یه لایق در .

*
* *

بونغمه‌لر ، آهنگلر ، حساس برقلبی تلنیزه ، داهایا کوزل خیال‌لرله احاطه

[*] سیت Scythe قدیمده وحشی و خونخوار برقوم .

[**] بؤکه پک کنیش برمعناده آلینمشدر . «شیللهر» برمکتوبنده بؤکه‌حقنده‌شو
ایضاحاتی ویرمشدر : «بوبر فکر درکه اشیانک بوتون اوصاف شکلیه‌سنی [اوصاف
مرئیه‌سنی] وبونلرک ملکات فا کره ایله کافه علائقنی احاطه ایدر .

وَأَكْ نَجِيب حَسِيَّاتِ اَيْلَه مَتَحَسَّس اَيْتَدِيكِي لَحْظَه نَكْ مَاوَرِاسْنَدَه يَاشَامَقْ اَدْعَا سْنَدَه
اَصْلَا دَه كَلْدَلَر . دَوْرَادَوْر اَخْلَافَه دَوْغُرُو بَر طِيْرَان مَوْبِدَا اَيْلَه اَوْچَمَانِي اَيْسْتَه مَه يُوْر ؛
بَوْنَعْمَه لَر مَحْدُوْد زَمَانَدَه طَنِين اَنْدَا ز اَوْلَدِي ، وَزَمَانَك اَيْچْنَدَه جَان وِيْرَه جَكْ دَر .
لَحْظَه حَاضِرَكْ آتَش اَلْهَامِي اَوْنَلَرَه وَجُوْد وِيْرَدِي ، سَاعَت لَرَكْ خَفِيْف رَقْصَلَرِي
اَيْلَه كَوْتُوْر وِلَه رَكْ كُچُوْب كِيْدِيُوْر .

*
* *

بِهَار تَكَرَّار اَوِيَانِيُوْر ؛ كَوْنَشَك اَيْصِيْتَدِيغِي چَايِر لَر اَوْزَه رَنْدَه بَر حِيَا تَنُوْجَوَانِي ،
كَمَال شَطَارْتَلَه اَنْكَشَاف اَيْدِيُوْر . گَل آغَا جَلَرِي ، هَوَانِي صَمْدَانِي رَايْجَه لَرِيْلَه
تَعْطِيْر اَيْدِيُوْر . بَر شَطَارَت مَغْنِيْلَرَكْ كَلْبَانَكِي سَمَانِي دَوْنَدُوْر وِيُوْر . خَلَق ، كَنْج
اَخْتِيَار آچِيْق هَوَادَه تَفْرَج اَيْدِيُوْر . عَمُوم ، مَسْعُوْد وَ مَتَلَذ ؛ قَوْلَا قَلَرِيغِي
كُوْزَلَرِيغِي غَلُوْی بَر نَشْئَه اَيْلَه مَسْت اَيْدِيُوْر لَر بِهَار كُچُوْب كِيْدِيُوْر ،
چِيچَكْ تُوْخُوْمَلَانِيُوْر . ظَهُوْرِيَا ب اَوَلَانَلَرَكْ هِيچ بَرِي پَايْدَار اَوَلْمَايُوْر [*]

حِيَا تَكْ قِيْلَاغُوْزَلَرِي

حِيَا ت يُوْلَنْدَه سَكَا قِيْلَاغُوْزَلَق اَيْدَه ن اَيْكِي مَلَكْ وَاْرَدَر ؛ بُوْنَلَر سَكَا خِدْمَت
وَنْصَرَت اَيْتَمَكْ اَوْزَه رَه اَطْرَافَكْدَه مَتَحْدَا بُوْلُوْنُوْیُوْر سَه نَه مَوَطْلُوْ! بُوْنَلَر دَن
بَرِي ، نَشَا طَوِيْرَه ن اَوِيُوْنَلَرِيْلَه سِيَا حَتَكِي قِيْصَا لَتِيْر : قَوْلَنَه اَسْتَدَا اَيْت بَخْت وَوُظِيْفَه
سَنَكْ اَيْچِيْن دَاها مَلَايِم وَخَفِيْف اَوَلُوْر . مَتَبَسْم حَظُوْظَاتِ عَشَقْ اَيْلَه ، طَاتَلِي
مَصَا حَبَه لَرَلَه ، اَنْسَانَكْ تِيْتَرَه يَه رَكْ عَمَان اَبْدِيْت اَوَكْنَدَه تَوَقْف اَيْتَدِيكِي كَرْدَا بَه
قَادَار سَكَا رِفَا قْت اَيْدَه ر . اَوْرَادَه ، تَصْمِيْمَكَار ، آغِيْر وَ سَكُوْتِيْ اَوَلَان دِيكِر

[*] شِيْلَلَه رَكْ بُوْ صُوْكْ دَصْرَاعِي مَعْلَم نَاجِي مَرَحُوْمَك :

« اِي قُوْر قُوْسِي اَوَلْمَايَان خَزَان دَن
بِيْلَمَه نِيچِيْن اِنْجِيْنِيْر سِيْن آْنَدَن
نَاجِي دَه كُوچَر كِيْدَه ر جِهَان دَن
پَايْنَدَه مِيْدَر بِهَار هِيْهَات ! »

قَطْعَه سَنِي خَا طَرَه كَتِيْرِيُوْر .

ملک سنی آلیر ؛ دیو اندام قوی اوزه رنده سنی بو کردابک اوته طرفه کچیریر.
 بو ایکی ملک دن یالکز برینه هیچ بر زمان حصر نفس ایتمه ؛ برنجیسنه
 حیثیتیکی ، ایکنجیسنه سعادتکی صاقین تفویض ایتمه .

ایمانه سوزلری

سکا ، مغالره دولو اوچ سوز سویله یورم ؛ بو سوزلر آغزدن آغزه
 کچر ؛ فقط خارجدن کلز ؛ اونلری یالکز قلب کشف ایدهر . بو اوچ سوزه
 اعتقاد ایتمه دیکی آندن اعتباراً انسان بوتون قیمتی ضایع ایدهر .
 انسان حر اولارق دوغمشدر ؛ زنجیرلر ایچنده دوغمش اولسه بیله ینه
 حر در . نه عوام ناسک ولوله سنه نه ده آزغین دایلرک اعتسافلرینه قولاق
 آصا . زنجیرینی قیران اسیرک اوکنده تیره یکز ؛ حر انسان دن قورقما یکز .
 فضیلت ، فضیلت بوش بر کله دن عبارت ده کدر . انسان اونی حیاته
 اجرا ایدهر ؛ انسان هر آدمده آیاغی قایارق دوشسه بیله بو سما قیزینه النی
 اوزا تابیلیر . عالمک ذکاسیله کورده مه دیکنی ، معصوم و صاف بر روح ، تواضع
 ایچنده ، اجرا ایدهر .

برده بر الله واردر ؛ آرزوی بشرینک بی قرارلخی نه اولورسه اولسون
 او صمدانی بر ارادته یشار . اجل واعلا مفکیره زمان و مکانک پک زیاده
 فوقنده اجرای فعل ایدهر ؛ هر شی مؤبد بر تحوله دور ایتدیکی حالدیه بو
 تحوله ده کیشمز بر شیمه بر قراردر .

مغالره دولو اولان بو اوچ سوزی حرزجان ایت ، آغزدن آغزه
 داغیت . بو سوزلر خارجدن کلز ، اونلری سنک باطنک سکا کشف ایدهر .
 بو اوچ سوزه اعتقادینی محافظه ایتدکجه انسان هیچ بر زمان قیمتی ضایع ایتمز .

اییلک و بویوکلک

یالکز ایکی فضیلت واردر . آه ! الله بو ایکی فضیلتی بری برندن آصلا
 آیرماسین ، اییلک دائماً بویوک اولسون ، بویوکلک دائماً آبی اولسون .

«ژوپىتەر» «ھەركول» ە

الوھىتىكى نىم كۈثرمدە اچمەدك ؛ سىنىك الھى قوتك سنى كۈثرە ظفرياب
ايتدى .

ألك علوى

ألك علوى نى ، ألك بويوكى آرايورمىسىن ، اوكرەنىك ايسىتەيورمىسىن ؟ بون
سكا أشجار اوكرەتە بىلىر . اونك ايسىتە مكسىزىن اولدىغى سنى ايسىتە يەرك اول [*]...
ھربويوكلك ھربويوكسكلك بوندەدر .

محبت و آرزو

« شلوصەر » نە كوزەل سويلەمشدر : انسانلرجه ، مالك اولونان سويلير ،
مالك اولونمايان آرزو ايديلير ، زيرا يالكىز زنكىن روح سور ؛ يالكىز فقير
روح آرزو ايدەر .

بھارە

خوش كلك ، كوزەل چوجوق ! طبيعتك نعمتى .
چىچك سىتىكلە كويە خوش كلك !

آه ، ايشىتە يەنە كلك ، نەقادار سويلمىسىن ، نەقادار كوزەلسىن ، استقبالكە
قوشمىقدن نەقادار صمىمى حظ دويويورز !

[*] يعنى طبيعتك آرزوسىنە ، ايسىتە يەرك وبىلەرك انقياد ايت نىم كىم نبات و أشجار
كندى طبيعتلرىنىك سائقلىرىنە ، بىلمە يەرك و ايسىتە مە يەرك انقياد ايدەر : دوشوندىكك
واولدىغك كىبى سويلە واول . ساخته اولما ؛ ياپراقلىرىكى ، چىچكلرىكى ، ميوەكى سىر بىست
ارزان ايت .

فقط حالا سوكىلىمى دوشونويورمىسېن ؟ آه ! معزز بهار، دوشونىسەك آ ؟
سوكىلم ، اورادە ، بنى سودى ، سوكىلىم بنى حالا سوييور !

نيازلرم ، سوكىلم ايچىن سندن خىلى چىچىك استىحصال ايتدى . . . يىنە
كليور ، رجا ايدىيورم ، سىن ايسە اوندىن ، دائىما چىچىك ويرييورسىن .
خوش كلك كوزل چوجوق ! طبعىتك نعمتى ! چىچىك سىپتكە كويه
خوش كلك !

ترجمى

عبداللہ ھودىت

